

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001203

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марина Юрій Юрійович

2. Yurii Y. Maryna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6375-5118

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-05-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12252

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.21, 10.27.65, 10.07.61.11

Тема дисертації:

1. Медіація як засіб врегулювання конфліктів: природа, види та моделі
2. Mediation as a Means of Conflict Resolution: Nature, Types, and Models

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретико-правових засад медіації як сучасного інституту врегулювання конфліктів у правовій системі України. Актуальність обраної теми зумовлена трансформацією національної правової системи, реформуванням правосуддя, зростанням навантаження на судові органи та необхідністю адаптації національного законодавства до європейських стандартів. Додаткового значення проблематиці надають положення ст. 124 Конституції України, яка закріплює виключність здійснення правосуддя судами, що водночас актуалізує розвиток альтернативних процедур врегулювання спорів як комплементарного елементу правової системи. У дисертації розкрито теоретичні, нормативні, інституційні та культурно-правові засади імплементації медіації, а також проаналізовано зарубіжний досвід її застосування, зокрема в Нідерландах, Німеччині, Норвегії, Австралії, США та Канаді. Встановлено, що державна підтримка медіації та впровадження систем сертифікації медіаторів істотно

впливають на рівень довіри до відповідної процедури та її практичну ефективність. Досліджено історичні витоки медіації, простежено еволюцію примирних процедур від звичаєвого права до сучасного автономного правового інституту. Обґрунтовано положення про історичну неперервність медіації та її органічний характер для української правової культури, що спростовує уявлення про її виключно «імпортований» характер. Охарактеризовано ключові принципи медіації – добровільність, нейтральність, конфіденційність і рівність сторін, а також моделі її інтеграції у судові та позасудові процедури. Проаналізовано особливості застосування медіації у сімейних, трудових, цивільних, адміністративних, комерційних, корпоративних спорах та у сфері інтелектуальної власності. Доведено доцільність пріоритетного використання медіації у приватноправових спорах як інструменту формування культури мирного врегулювання конфліктів і зниження конфронтаційності правової взаємодії. Здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у формуванні сучасної концепції медіації як самостійного способу врегулювання приватноправових спорів і визначенні шляхів її правової імплементації в Україні. Встановлено, що розвиток інституту медіації стримується фрагментарністю нормативного регулювання, відсутністю єдиних стандартів професійної підготовки та сертифікації медіаторів, браком інституційної інфраструктури та недостатнім рівнем суспільної обізнаності. Обґрунтовано доцільність запровадження інтегрованої судової моделі медіації, яка здатна забезпечити баланс між судовим розглядом і позасудовим врегулюванням спорів та сприяти підвищенню якості правосуддя. Запропоновано комплексну авторську модель імплементації медіації, що охоплює нормативний, інституційний, освітній, культурно-правовий і практичний виміри. Сформульовано авторське визначення медіації як інституційно та комунікативно організованого процесу добровільної взаємодії сторін конфлікту за посередництва спеціально підготовленого суб'єкта, функція якого полягає у створенні умов для усвідомленого та відповідального узгодження позицій сторін. Доведено, що розвиток медіації сприяє трансформації правової культури України від конфронтаційної до діалогової моделі врегулювання спорів.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the theoretical and legal foundations of mediation as a modern institution for conflict resolution in the legal system of Ukraine. The relevance of the chosen topic is due to the transformation of the national legal system, the reform of justice, the increasing burden on judicial bodies and the need to adapt national legislation to European standards. Additional importance is given to the issue by the provisions of Art. 124 of the Constitution of Ukraine, which establishes the exclusivity of the administration of justice by courts, which at the same time actualizes the development of alternative dispute resolution procedures as a complementary element of the legal system. The dissertation reveals the theoretical, regulatory, institutional and cultural and legal principles of the implementation of mediation, and also analyzes foreign experience of its application, in particular in the Netherlands, Germany, Norway, Australia, the USA and Canada. It has been established that state support for mediation and the introduction of mediator certification systems significantly affect the level of trust in the relevant procedure and its practical effectiveness. The historical origins of mediation are investigated, the evolution of conciliation procedures from customary law to a modern autonomous legal institution is traced. The position on the historical continuity of mediation and its organic nature for Ukrainian legal culture is substantiated, which refutes the idea of its exclusively "imported" nature. The key principles of mediation are characterized - voluntariness, neutrality, confidentiality and equality of the parties, as well as models of its integration into judicial and extrajudicial procedures. The peculiarities of the use of mediation in family, labor, civil, administrative, commercial, corporate disputes and in the field of intellectual property are analyzed. The expediency of the priority use of mediation in private law disputes as a tool for forming a culture of peaceful conflict resolution and reducing the confrontational nature of legal interaction is proven. A theoretical generalization has been made and a new solution to the scientific problem has been proposed, which consists in forming a modern concept of mediation as an independent method of settling private law disputes and determining the ways of its legal implementation in Ukraine. It has been established that the development of the institution of mediation is hampered by the fragmentation of regulatory regulation, the absence of unified standards for professional training and certification of mediators, the lack of institutional infrastructure and an insufficient level of public awareness. The feasibility of introducing an integrated judicial model of mediation,

which is able to ensure a balance between judicial review and out-of-court settlement of disputes and contribute to improving the quality of justice, has been substantiated. A comprehensive author's model of mediation implementation has been proposed, covering the regulatory, institutional, educational, cultural-legal and practical dimensions. The author's definition of mediation is formulated as an institutionally and communicatively organized process of voluntary interaction of the parties to the conflict through the mediation of a specially trained subject, whose function is to create conditions for conscious and responsible coordination of the parties' positions. It is proven that the development of mediation contributes to the transformation of the legal culture of Ukraine from a confrontational to a dialogical model of dispute resolution.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Марина Ю.Ю. Мультиmodalна модель медіації (3D+): нова парадигма динамічної навігації в просторі конфлікту. Збірник наукових праць «Наукові перспективи». 2025. № 12(66). С. 1731-1743.
- Марина Ю.Ю. Становлення системи підготовки медіаторів в Україні: концепція послідовної сертифікації та її правові засади. Збірник наукових праць «Наукові інновації та передові технології». 2025. № 12(52). С. 2765-2777
- Марина Ю.Ю. Професійна підготовка медіаторів до вирішення конфліктів у вищих навчальних закладах. Збірник наукових праць «Наукові інновації та передові технології». 2025. №11(51). С. 1083-1091.
- Марина Ю.Ю. Історичні передумови виникнення медіації: національний та міжнародний досвід. Збірник наукових праць «Legal Bulletin». 2025. № 16. С. 44-49.
- Марина Ю.Ю. Кваліфікаційні та етичні вимоги до медіатора з урахуванням особливостей медіації в індивідуальних трудових спорах. Збірник наукових праць «Legal Bulletin». 2024. №12. С. 44-51.
- Марина Ю. Закон України «Про медіацію»: Основні досягнення та подальші кроки розвитку медіації в Україні. «Legal Bulletin». 2023. № 9. С. 50-58.
- Француз А.Й. Марина Ю.Ю. Медіація, як сучасний спосіб вирішення конфліктів в умовах військового стану. «Legal Bulletin». 2023. №7. С. 64-75.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0123U101412

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горелова Вероніка Юріївна

2. Veronica Y. Gorelova

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6536-2422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасова Ірина Вікторівна

2. Iryna V. Tarasova

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-8883-7434

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський кооперативний інститут бізнесу і права

Код за ЄДРПОУ: 01788243

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортник Надія Петрівна

2. Nadiya P. Bortnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3030-406X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 04умс1w90

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доляновська Інна Миколаївна
2. Inna M. Dolianovska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1606-7096

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степаненко Наталія Вячеславівна
2. Nataliia V. Stepanenko

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6216-2206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скоморовський Віталій Богданович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скоморовський Віталій Богданович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Рибалко Ірина Вікторівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна